

वा० रा०

॥ ४४ ॥

॥ २४ ॥ प्रहसन्नेव लूनपक्षत्वादिविकृताकारंदृष्ट्वाप्रहासः इमौ तेपक्षौ सितौ बद्धौ किं ॥ अतः लूनपक्षश्च दृश्यसे ॥ अनेकचित्तानां चंचलचित्तानां वानराणां ॥ २५ ॥ २६ ॥ सागरस्योत्तरेतीरेस्थित्वा ॥ श्लक्ष्णयागिरा वानरान्सांत्वयन् ॥ अक्लिष्टं तेवचनं यथासंदेशं तथाऽब्रुवं ॥ २७ ॥ अहं तथाब्रुवन् लोभं पक्षभागेच्छेत्तुं मुष्टिभिर्हंतुं चारब्धः ॥ २८ ॥ तेऽकृतपरिभवाः संभाषितुं न शक्याः ॥ अत्र परिभवे संप्रश्नो विचारो नास्ति ॥ इदमेव तावत्कार्यमिति मर्यादानास्तीत्यर्थः ॥ तदेव स्मारयति ॥ प्रकृत्येति ॥ २९ ॥ अधुना

मोचितो रामवाक्येन वानरैश्च निपीडितः ॥ शुकः परमसंज्ञस्तोरक्षोधिपमुपागमत् ॥ २४ ॥ रावणः प्रहसन्नेव शुकं वाक्यमुवाच ह ॥ किं मिमौ ते सितौ पक्षौ लूनपक्षश्च दृश्यसे ॥ २५ ॥ कच्चिन्नानेकचित्तानां तेषां त्वं वशमागतः ॥ ततः स भयसंविग्रस्तेन राज्ञाभिचोदितः ॥ वचनं प्रत्युवाचे दंशसाधिपमुत्तमं ॥ २६ ॥ सागरस्योत्तरेतीरेऽब्रुवं ते वचनं तथा ॥ यथासंदेशमक्लिष्टं सांत्वयन् श्लक्ष्णयागिरा ॥ २७ ॥ क्रुद्धैस्तैरहमुत्पुत्य दृष्टमात्रः प्लवंगमैः ॥ गृहीतोऽस्म्यपि चारब्धो हंतुं लोभं च मुष्टिभिः ॥ २८ ॥ न ते संभाषितुं शक्याः संप्रश्नोऽत्र न विद्यते ॥ प्रकृत्या कोपनास्तीक्ष्णा वानराक्षसाधिप ॥ २९ ॥ सच हंता विराधस्य कबंधस्य खरस्य च ॥ सुग्रीवसहितो रामः सीतायाः पदमागतः ॥ ३० ॥ सकृत्वासागरे सेतुं तीर्त्वा चलवणोदधिं ॥ एष रक्षांसि निर्धूय धन्वीतिष्ठति राघवः ॥ ३१ ॥ ऋक्षवानरसंघानामनीकानि सह स्रशः ॥ गिरिमेघनिकाशानां छादयंति वसुंधरां ॥ ३२ ॥ राक्षसानां बलौघस्य वानरैर्द्रबलस्य च ॥ नैतयोर्विद्यते संधिर्देवदानवयोरिव ॥ ३३ ॥ पुरा प्राकारमायां तिक्षिप्रमेकतरंकुरु ॥ सीतां चास्मै प्रयच्छाश्रुयुद्धं वापि प्रदीयतां ॥ ३४ ॥ शुकस्य वचनं श्रुत्वा रावणो वाक्यमब्रवीत् ॥ रोषसंरक्तनयनो निर्दहन्निव चक्षुषा ॥ ३५ ॥ यदि मां प्रतियुद्धे रन्देव गंधर्वदानवाः ॥ नैव सीतां प्रदास्यामि सर्वलोकभयादपि ॥ ३६ ॥ विज्ञाप्यमाह ॥ सचेति ॥ विराधादिहंतेत्यनेन तवापि हंतेति सूचितं ॥ पदं स्थानमन्विष्यागतः प्राप्तः ॥ ३० ॥ रक्षांसि निर्धूय तृणीकृत्य ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ संधिः संधानं नास्तेव ॥ ३३ ॥ पुरा आयांति आयास्यंति ॥ पुरायोगे भविष्यति लट् ॥ एकतरं वक्ष्यमाणयोरन्यतरत् ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ सर्वस्य राक्षसलोकस्य रणभयप्राप्तेरपीत्यर्थः ॥ ३६ ॥

यु० कां०

॥ ४४ ॥